Gemeente Duiven

RAADSVOORSTEL

Onderwerp : Onderzoek toekomstscenario's gemeente Duiven

Zaak- & documentnr. : Z/23/113752 201658126
Portefeuillehouder : H.B. Hieltjes

Opsteller : W. van der Veen
Afdeling : IBP
Telefoonnr: 3058

Samenvatting
Op dinsdag 2 april jl. bent u, als raad, tijdens een thema-avond, meegenomen in de vorderingen rondom het onderzoek naar de toekomstscenario's gemeente Duiven. Een onderzoek welke wordt vormgegeven door Dirk Louter in samenwerking met Rijnconsult. In dit raadsvoorstel wordt een shortlist gepresenteerd van onderzoeksvarianten en wordt u gevraagd een keuze te maken om één of meerdere varianten nader te onderzoeken.

Het is aan de raad om de beslispunten in dit raadsvoorstel- en besluit te amenderen zodanig dat per beslispunt richting wordt gegeven.

Beslispunten

1. Keuze te maken in de volgende te onderzoeken toekomstscenario's voor nadere uitwerking, te weten:
   1.1 De keuze om de oriëntaties Lingewaard en/of Arnhem wel of niet in het onderzoek te betrekken.
   1.2 De keuze om de drie varianten (met evt. subvarianten) uit de basisoriëntatie wel of niet in het onderzoek te betrekken.
   1.3 De keuze om de Liemerse oriëntatie te onderzoeken via een te prefereren subvariant, een open onderzoek aanpak of de meest verregaande variant.

Aanleiding

Naar aanleiding van de door u vastgestelde motie 'Onderzoek naar toekomstscenario's' (27 juni 2023) doet Dirk Louter (in samenwerking met Rijnconsult) op dit moment onderzoek naar verschillende scenario's als het gaat om ambtelijk/bestuurlijke samenwerking van de gemeente Duiven. Dit onderzoek is opgedeeld in twee fases.

<u>Fase 1</u>
In de eerste fase hebben gesprekken plaatsgevonden met diverse stakeholders, zoals inwoners, maatschappelijke organisaties en andere gemeenten. Uit deze eerste fase is duidelijk geworden dat er theoretisch een groot aantal varianten en subvarianten voor bestuurlijke toekomstscenario's voor Duiven zijn.

Een eerste tussenstand met een overzicht van een groot aantal varianten (long-list) is op 2 april aan de raad gepresenteerd. Dit tijdens een openbare thema-avond waarbij ook inwoners van de gemeente Duiven aanwezig waren.

Hierbij zijn diverse zoekrichtingen benoemd en is gevraagd om te komen tot een verdere verbijzondering van de long list op basis van een aantal criteria.

Fase 2
De eerste fase van het onderzoek naar de toekomstscenario's is nu afgerond en er kan met de tweede fase worden begonnen. Deze tweede fase start met een keuze voor diverse mogelijk uit te werken scenario's.

I Scenario's
Vanuit de eerste fase van het onderzoek is naar voren gekomen dat er theoretisch een groot aantal varianten en subvarianten voor bestuurlijke toekomstscenario's voor Duiven zijn. Daarbij zijn er twee belangrijke variabelen:

a. de keuze van mogelijke partners. In deze rapportage worden daarvoor vier "oriëntaties" aangegeven. Noord-West (Arnhem, met evt. Westervoort), Zuid-West (Lingewaard, met evt. Westervoort), Oost (Liemersgemeenten Westervoort, Zevenaar, Doesburg en mogelijk nog kern Didam). Daarnaast is een "basisoriëntatie" benoemd met varianten waarbij alleen de gemeenten Duiven en/of Westervoort betrokken zijn.

b. de keuze van ambtelijk/bestuurlijke constructies. Dit biedt eenzelfde hoeveelheid aan varianten en subvarianten; van aan de ene kant vrijblijvende operationele samenwerking, via verregaande samenwerking (waaronder ambtelijke fusie) tot bestuurlijke fusie. Voor de keuze van onderzoeksscenario's worden weinig vergaande vormen als operationele samenwerking of samenwerking op onderdelen van taakvelden niet meegenomen, omdat het gaat om strategische en structurele opties voor de langere termijn.

II Criteria
De door de gemeenteraad gekozen scenario's beoordeeld/getoetst worden aan de (geoperationaliseerde) criteria uit het onderzoeksvoorstel, te weten:
a. De opgaven en het opgavenprofiel van Duiven voor de lange termijn
b. De (mogelijke) gevolgen voor de identiteit van Duiven
c. De (mogelijke) effecten op zichtbaarheid/nabijheid van de gemeente vanuit het
d. oogpunt van inwoners, ondernemers en overige lokale stakeholders
e. De bestuurlijke haalbaarheid
f. De globale organisatorische en financiële gevolgen

De raad wordt gevraagd een keuze te maken uit een aantal keuze varianten. Deze liggen nu voor in dit voorstel.

Planning

Doelstelling is om in september/oktober 2024 een volgende thema-avond te houden met raad en inwoners om de analyse van de scenario's te bespreken. Vervolgens zal in november/december besluitvorming door de raad kunnen plaatsvinden.

Beoogd effect

Met het benoemen van uit te werken varianten wordt nader onderzoek mogelijk om uiteindelijk te komen tot een integraal afwegingskader.

Argumenten

1. *Keuze aan de raad*
   Zoals eerder is opgetekend in de motie (27 juni 2023 - M1a. Motie onderzoek naar Toekomstsscenario's) wil de raad zelf keuzes maken als het gaat om scenario's en de

gewenste koers. Het college wil niet voor de raad besluiten en heeft op basis van het adviesrapport van Dirk Louter/Rijnconsult de adviezen gelezen en legt deze graag aan u voor. Hierdoor is het voor u, als raad, optimaal mogelijk politiek een keuze te maken in de diverse varianten. Het is aan de raad om de beslispunten in het raadsvoorstel- en besluit te amenderen zodanig dat per beslispunt richting wordt gegeven.

1.1 De keuze om de oriëntaties Lingewaard en/of Arnhem wel of niet in het onderzoek te betrekken.

Op basis van de uitkomsten van de thema-avond werd duidelijk de basisoriëntatie (Duiven/Westervoort) en de oriëntatie Liemers als meest kansrijk worden gezien en een westelijke oriëntatie (Arnhem en/of Lingewaard) niet direct gezien wordt als kansrijk. Het is, onderzoekstechnisch, het beste om enkele, vrij duidelijke varianten te onderzoeken omdat die het beste mogelijke voor- en nadelen zichtbaar maken. Aan de hand daarvan kan de gemeente Duiven ook het beste en meest helder de eigen positie bepalen.

1.2 Keuze om drie varianten uit de basisoriëntatie wel of niet bij het onderzoek te betrekken

Vanuit de eerste fase van het onderzoek is naar voren gekomen dat er theoretisch een groot aantal varianten en subvarianten voor bestuurlijke toekomstscenario's voor de gemeente Duiven zijn. Daarbij zijn twee belangrijke variabelen:

a. de keuze van mogelijke partners; en
b. de keuze van ambtelijk/bestuurlijke constructies.

Vanuit de basisoriëntatie zijn, op basis van de beide keuzecriteria, drie heldere varianten te onderscheiden vanuit Duivens perspectief, te weten:

- Instandhouding huidige situatie met een (zo mogelijk) geoptimaliseerde ambtelijke samenwerking in 1Stroom.
- Bestuurlijke fusie Duiven-Westervoort.
- Zelfstandig Duiven met eigen ambtelijke organisatie.

1.3 Vergaande Liemerse variant (vorming Liemerse gemeente Duiven-Westervoort-Zevenaar-Doesburg[1] (evt. Didam).

Uit onderzoek naar dit scenario kan mogelijk komen dat deze meest vergaande variant niet wenselijk of haalbaar is vanuit Duivens perspectief, maar een andere Liemerse variant wel.

1.4 Integraal afwegingskader

Doel is om uiteindelijk, aan het einde van fase 2 (november/december 2024) te komen tot een integraal afwegingskader om de raad een finaal besluit te laten nemen over de gewenste koers (als een denk-/werkrichting vooralsnog voldoende is) of vervolgstappen (indien de raad actief wil toewerken naar een van de scenario's).

Kanttekeningen

1. *Geen keuze maken in uit te werken scenario's*

Als de short-list niet wordt vastgesteld kan verder onderzoek verzanden in het moeten uitwerken van kansrijke maar ook niet kansrijke varianten waarbij de uiteindelijke keuze om te komen voor de toekomst van de gemeente Duiven eerder ondoorzichtig wordt dan helder en gedragen. Hierdoor zal het integraal afwegingskader ook niet worden vormgegeven.

[1] Doesburg is op dit moment bezig met het opstarten van een bestuurskracht onderzoek. Zie hiervoor: https://doesburg.raadsinformatie.nl/vergadering/1161135

Financiële paragraaf

Niet van toepassing

Participatie en communicatie

Inwoners en partners zijn actief betrokken bij dit onderzoek. Daarnaast zijn de raadsvergaderingen openbaar en kunnen inwoners deelnemen aan thema-avonden. In de tweede themabijeenkomst (september/oktober 2024) worden inwoners weer uitgenodigd actief mee te praten en denken in dit onderzoek. Daarnaast zal in de tweede fase sprake zijn van een (digitaal) onderzoek door KiesKompas. Dit om een brede inventarisatie te doen van de beelden en opvattingen van de inwoners van de gemeente Duiven.

Intergemeentelijke samenwerking

Niet van toepassing

Bijlagen

201658208	Raadsbesluit
201658684	Rapportage eerste fase onderzoek bestuurlijke toekomstscenario's
201658683	Hoofdstuk 5 rapportage 1e fase onderzoek toekomstscenario's Duiven: Criteria en Scenario's 2e fase onderzoek

Duiven, 23 april 2024

Burgemeester en wethouders van gemeente Duiven,

G. (Bertus) Brinkman	mr. H.B. (Huub) Hieltjes
secretaris	burgemeester

Digitaal ondertekend door Zynyo B.V.
Datum: 23-04-2024 18:44 CEST
Document ID:
3a08ff3d-51ca-4c49-8109-397ed3c121fe